

Skoraj polovica udeležencev volitev je volila taktično. Prevladalo je taktično glasovanje v smeri k vodilnima strankama. Skoraj polovica volivcev je volila za stranko, ki ni njihova iskrena, prva izbira.

Objavil/-a Valicon, 26. 4. 2022

Kot smo napovedovali pred volilno nedeljo, se je velik del volivcev odločal v zadnjih dneh, kar pa je tokrat, za razliko od volitev 2018, bistveno vplivalo na rezultat. Največ je v zadnjih dneh pridobilo Gibanje Svoboda, sledi SDS. Izgubljale so praktično vse ostale stanke. LMŠ je odhod taktičnih volivcev odpeljal pod prag, SAB tudi brez tega pojava ni imela možnosti za prestop praga. Če bi se volivci držali svoje iskrene izbire, bi bila sestava Državnega zbora precej drugačna, poleg LMŠ so bili v igri za prestop praga parlamenta še Povežimo Slovenijo, Resni.ca in Pirati.

»Post-poll« analiza

»Post-poll« anketa je anketa, h kateri povabimo vse anketirance, ki so v zadnjem tednu pred volitvami odgovarjali na naše ankete o volilni nameri. Anketa se prične izvajati v nedeljo, takoj po zaprtju volišč. Namen »post-poll« analize je neposredna primerjava

izražene volilne namere in dejanske izbire na voliščih, med istimi anketiranci. V tokratni »post-poll« analizi je sodelovalo 2.960 anketirancev.

Odločanje v zadnjih dneh tokrat bistveno vplivalo na izid volitev

»Post-poll« analize rezultata volitev 2022 kaže, da je delež tistih, ki se odločajo v zadnjih dneh ali celo zadnji dan, ostal enako visok kot na preteklih volitvah, a tokrat je to bistveno vplivalo na izid volitev. **Vsak sedmi udeleženec volitev je odločitev o izbrani stranki sprejel na dan volitev (14%),** slaba polovica med njimi prav ob izpolnjevanju volilnega lističa. Podobno visok delež (13%) se je odločal v zadnjih dneh. **Več kot četrtnina (27%) udeležencev volitev je svojo odločitev sprejelo v zadnjih dneh pred volitvami.** Če k temu prištejemo še 9% volivcev, ki so odločitev sprejeli v zadnjem tednu, je **delež vseh, ki še teden dni pred volitvami niso bili povsem odločeni,** dobra tretjina (36%), kar smo ocenili tudi v naši volilni napovedi v četrtek pred volitvami. Za razliko od volitev leta 2018 so bili prisotni vsi potrebni pogoji za pojav taktičnega glasovanja, ki se je tokrat realiziralo v polni meri. Poleg omenjene tretjine, ki je v zadnjih dneh pred volitvami izrazila možnost spremembe svoje odločitve, je tu še desetina volivcev, ki so bili sicer odločeni že pred tem in niso izražali možnosti spremembe svoje odločitve, a so prav tako glasovali taktično. **Skupaj je tako skoraj polovica udeležencev volitev (46%) zatrdila, da so glasovali za stranko, ki ni njihova iskrena prva izbira,** temveč so zaradi različnih vzgibov glasovali taktično.

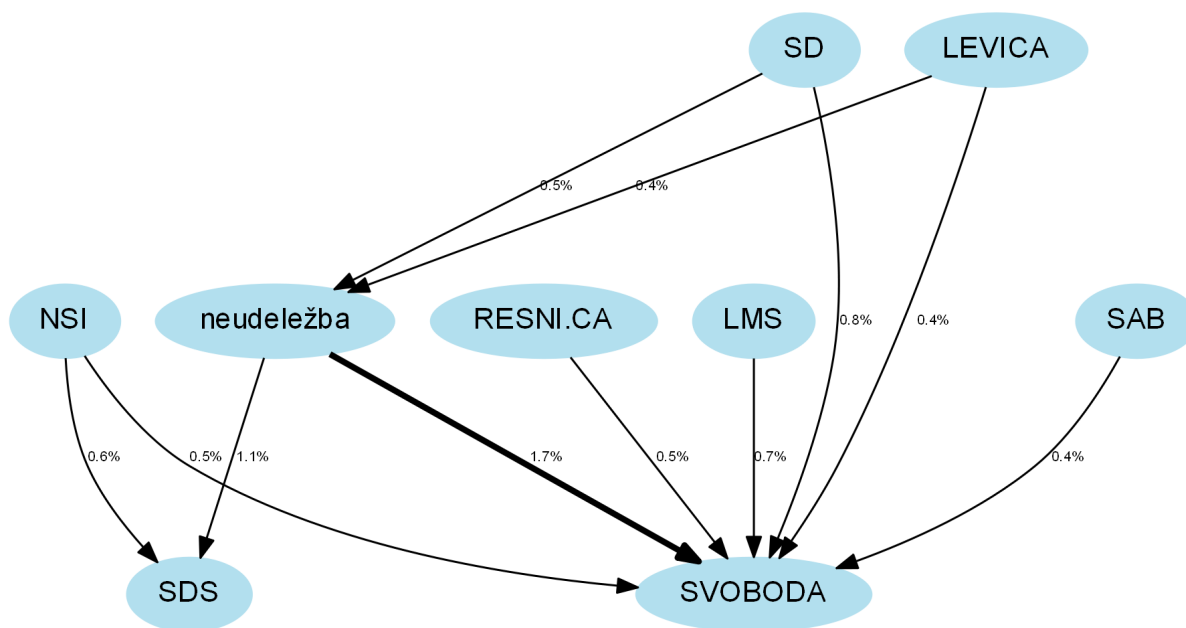
TABELA 1. Čas odločitve o izbiri stranke med udeleženci volitev

	2022	2018
ob izpolnjevanju volilnega lističa	6%	6%
danes	8%	6%
v zadnjih dneh	13%	16%
v zadnjem tednu	9%	10%
v zadnjih tednih	20%	21%
že dolgo sem bil odločen	44%	40%

Kdo so zmagovalci in kdo poraženci taktičnega glasovanja

Zmagovalca taktičnega glasovanja sta jasna in razvidna že iz odstopanja volilnega rezultata glede na napovedi. **Gibanje Svoboda je doseglo maksimalni možni rezultat**, kot smo ga ocenili v naši volilni napovedi pretekli četrtek, **kar se do sedaj ni zgodilo še nikoli**. SDS je prav tako dobila nekaj več glasov od t.i. gotovih, zanesljivih glasov, ocenjenih tri dni pred volitvami. Vse ostale stranke so izgubljale.

SLIKA 1. Prehodi med strankami v zadnjih treh dnevih glede na končni izid

opomba: Prikazani so le prehodi med strankami, ki predstavljajo 0.4% ali več celotnega vzorca upravičencev. Delež v grafu delimo s količnikom udeležbe, torej z 0.7, tako dobimo odstotek volivcev.

Slika prikazuje delež upravičencev na celotnem vzorcu, ki so v zadnjih treh dnevih spremenili svojo odločitev in na dan volitev obkrožili drugo stranko, oziroma so ali pa sploh niso prišli na volišča. **Gibanje Svoboda je uspelo privabiti za sedem odstotnih točk volivcev**, ki so spremenili svojo namero, izraženo v zadnjih treh dnevih. Tretjino predstavljajo udeleženci, ki niso najavili gotove udeležbe, ostali dve tretjini pa predstavljajo volivci, ki so sicer še tri dni pred volitvami izražali namero po glasovanju za eno od strank koalicije KUL, ter nesojeni volivci stranke Resni.ca in NSi. SDS je bila manj uspešna pri mobilizaciji taktičnih volivcev, prišli so predvsem iz smeri negotovih udeležencev in nesojenih volivcev NSi. **NSi je edina stranka, ki je v zadnjih treh dnevih »podarila« nekaj volivcev tako Gibanju Svoboda kot SDS**. Edini dve stranki, ki sta nekaj več glasov izgubili na račun nerealizirane udeležbe, sta SD in Levica, njun rezultat bi bil brez te izgube lahko višji za približno od pol do ene odstotne točke.

Tako bi izgledal parlament, če bi vsi glasovali iskreno

Volivce smo na koncu vprašali še, ali je bila stranka, za katero so glasovali, njihova prva izbira, ali pa so nemara glasovali za neko drugo stranko, iz takšnih ali drugačnih vzgibov, ter katera je tista stranka, ki bi bila njihova iskrena prva izbira. Na tej osnovi smo preračunali rezultat volitev v primeru, kot bi izgledal, če bi vsi volivci volili svojo iskreno prvo izbiro. Rezultat smo nato preračunali v število mandatov (proporcionalno glede na delež glasov, izračun ne upošteva porazdelitve glasov po okrajih).

TABELA 2. Sestava parlamenta v primeru popolnoma iskrenega glasovanja

	udeleženci volitev	Mandati – scenarij 1	Mandati – scenarij 2
SVOBODA	22,0%	27	23
SDS	16,7%	21	18
SD	11,5%	14	12
NSI	8,9%	11	9
LEVICA	7,0%	9	7
LMŠ	5,4%	7	6
POVEŽIMO SLOVENIJO	3,9%		4
RESNI.CA	3,6%		4
PIRATSKA	3,5%		4
VESNA	3,1%		
SAB	2,9%		
SNS	2,5%		
NAŠA DEŽELA	2,5%		

NP IN DD	2,3%		
ZDRAVA DRUŽBA	2,0%		
ZA LJUDSTVO SLO.	0,7%		
DESUS	0,5%		
DOM	0,4%		
DIGITALIZIRAJMO	0,4%		
ZSi	< 0,1%		
ZOS	< 0,1%		
DRUGO	< 0,1%		

Scenarij 1 – V Državni zbor se uvrstijo stranke, pri katerem ocena rezultata presega 4%.

Scenarij 2 – Vključene še tri stranke, pri katerih zgornja meja intervala zaupanja za oceno presega 4%.

###

Navajanje vira

Pri navajanju vira prosim navedite (priporočena oblika navajanja vira):

»Vir: Raziskava POLITIKON, Valicon 2022.«

###

Metodološki podatki

Raziskava je bila izvedena v okviru spletnega panela anketirancev Jazvem.si. Spletni panel Jazvem.si je največji spletni panel anketirancev v Sloveniji, katerega tri četrtine članov je bilo rekrutiranih s pomočjo verjetnostnega vzorčenja. Rezultati so reprezentativni za slovensko spletno populacijo od 18 do 75 let, po spolu, starosti, izobrazbi in regiji na ravni tipa naselja, ter glede na rezultat volitev.

Čas anketiranja in skupni vzorec:

24.-26. april; n=4.836

###

O družbi Valicon

Valicon je ena od vodilnih družb za trženjsko svetovanje in raziskave ter javnomnenjske raziskave na območju jugovzhodne Evrope. Valicon je specializiran za majhne trge, naročniku prilagojene rešitve, napredno metodologijo in poglobljen vpogled v naročnikovo področje delovanja. Osnovna dejavnost družbe je trženjsko svetovanje na podlagi trženjskih raziskav. Valicon svojim naročnikom nudi svoje storitve na celotnem območju nekdanje Jugoslavije, preko izbranih partnerjev pa tudi v drugih državah Evrope.

###

Več informacij

Valicon d.o.o., Kopitarjeva 2, Ljubljana

1. 01/ 420 49 00, 01/ 420 49 53 (Andraž Zorko, partner)
2. pr@valicon.net
3. www.valicon.net
4. @valicongroup

O nas

O Valiconu

Kontakti

LinkedIn

Valicon brand guidelines

Prosta delovna mesta

Klub znanja

Članki, novice in javni podatki/rezultati

Blogi Valiconovih zaposlenih

Valiconovi produkti

Partnerji

Člani ESOMAR

IBM partnerji

Blckb, Applied Neuroscience

OdpiralniČasi

Datafund, rešitev skladna z GDPR

Dialogos

Za respondente

Sodeluj v našem spletnem panelu

Zakaj sodelovati

Varovanje zasebnosti

Splošni pogoji • Pravilnik o piškotkih • Kontakti • Politika zasebnosti
• English (Angleščina) • Slovenščina (Slovenščina) • Bosnian (Bosanski)

© Valicon 2021. Vse pravice pridržane.